Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Arkivsak:	26/502
Møtedato/tid:	24.11.2026 kl. 09:00 - 16.00
Møtested:	Møtested Brannstasjonen / Sørsiveien 6

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Steinkjer 17.11.2026

Knut Terje Årsandøy (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør/rådmann og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
23/26	Kommunedirektørens orientering om kommuneøkonomi hittil i 2026 og utfordringer i kommuneøkonomien 2027
24/26	Besøk ved nytt renseanlegg og ny brannstasjon
25/26	Kommunedirektørens svar på revisjonsnotat 2025
26/26	Revisjonsstrategi 2026
27/26	Forenklet etterlevelseskontroll 2026 - risiko- og vesentlighetsvurdering
28/26	Høylandet Generell eierskapskontroll - utsettelse
29/26	Innspill til kontrollarbeidet
30/26	Referater
31/26	Godkjenning av møteprotokoll

Kommunedirektørens orientering om kommuneøkonomi hittil i 2026 og utfordringer i kommuneøkonomien 2027

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	23/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-033
Arkivsaknr 24/200 - 19

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar den informasjon som fremkommer i møtet til orientering.

Saksopplysninger
Kontrollutvalget har et ansvar for å holde seg orientert om forhold som kan ha betydning for kommunens økonomiforvaltning. En god økonomistyring er en forutsetning for at kommunen kan opprettholde lovpålagte tjenester og nå de mål som kommunestyret har vedtatt. Kommunesektoren står overfor betydelige økonomiske utfordringer som følge av blant annet pris- og lønnsvekst, renteutvikling, demografiske endringer og økte forventninger til tjenestetilbudet. For kontrollutvalget er det viktig å få innsikt i kommunens økonomiske situasjon og hvilke utfordringer administrasjonen vurderer at kommunen står overfor i den videre økonomiplanleggingen.
Kontrollutvalget ønsker derfor en orientering fra kommunedirektøren og/eller økonomisjefen om den økonomiske statusen så langt i 2026, samt en redegjørelse for de viktigste økonomiske utfordringene i arbeidet med budsjett og økonomiplan for 2027.

Vurdering
Kontrollutvalget har ikke ansvar for kommunens økonomistyring eller budsjettarbeid, men skal gjennom sitt kontroll- og tilsynsansvar følge med på at kommunen har en forsvarlig økonomiforvaltning.
En orientering om den økonomiske situasjonen vil gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for å forstå kommunens økonomiske handlingsrom og risikoer i tiden framover. Det er særlig relevant å få belyst:

- status for driftsøkonomien så langt i 2026
- eventuelle mer- eller mindreforbruk i tjenesteområdene
- utviklingen i skatteinntekter og rammetilskudd
- utviklingen i sykefravær og andre kostnadsdrivere
- investeringsnivå og lånegjeld
- forventet regnskapsresultat for 2026
- hovedutfordringer i budsjettarbeidet for 2027
- planlagte tiltak for å møte økonomiske utfordringer og sikre økonomisk balanse

En slik orientering vil bidra til å styrke kontrollutvalgets kunnskapsgrunnlag uten at utvalget går inn i den politiske behandlingen av budsjett og økonomiplan

Besøk ved nytt renseanlegg og ny brannstasjon

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	24/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-033
Arkivsaknr 24/200 - 18

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar orienteringen og omvisningen ved renseanlegget og brannstasjonen til orientering. Opplysningene og orienteringen tas med i kontrollutvalgets videre arbeid.

Saksopplysninger
Kontrollutvalget skal gjennomføre virksomhetsbesøk ved Høylandet kommunes nye felles bygg for brannstasjon og avløpsrenseanlegg på Brøndbo industriområde.
Besøket er lagt opp med oppmøte kl. **12.00**.
Kontrollutvalget skal ikke føre faglig tilsyn med virksomheten, men innhente kunnskap om hvordan kommunens investeringer og tjenester forvaltes. Besøket skal gi kontrollutvalget et bedre grunnlag for utøvelse av sitt kontroll- og tilsynsansvar.
Det er avtalt at ansvarlige ledere orienterer kontrollutvalget om prosjektet og dagens drift, samt viser utvalget rundt i anlegget.

Tema for orienteringen ved renseanlegget:
- Framdrift og økonomi i prosjektet.
- Om prosjektet er gjennomført innenfor vedtatte rammer.
- Kapasitet og tekniske løsninger i anlegget.
- Etterlevelse av krav fra forurensningsmyndighetene og utslippstillatelsen.
- Rutiner for drift, beredskap og vedlikehold.
- Eventuelle utfordringer eller avvik etter oppstart.
- Planer for framtidige investeringer eller utbedringer.

Tema for orienteringen ved brannstasjonen:
- Bakgrunnen for etableringen av ny brannstasjon.
- Byggeprosjektets kostnader og finansiering.
- Tilrettelegging for mannskaper, kjøretøy og materiell.
- Beredskap og responstid i kommunen.
- Rekruttering og kompetanseutvikling blant ansatte og deltidsmannskaper.
- Samarbeid med nabokommuner og andre beredskapsaktører.
- HMS-forhold og arbeidsmiljø.
- Eventuelle utfordringer knyttet til drift og framtidige behov.

Vurdering
Virksomhetsbesøket gir kontrollutvalget anledning til å bli kjent med kommunens investering i nytt renseanlegg og ny brannstasjon, samt få innsikt i hvordan anleggene er organisert og drives. Besøket kan bidra til økt kunnskap om kommunens tjenesteproduksjon og forvaltning av ressurser.

Kommunedirektørens svar på revisjonsnotat 2025

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	25/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-216 - Revisjon
Arkivsaknr 25/111 - 21

Forslag til vedtak

- Kontrollutvalget tar revisjonsnotat til årsregnskapet for 2025 og kommunedirektørens tilbakemelding til orientering.

Kontrollutvalget merker seg at kommunedirektøre/økonomisjefen har redegjort for hvordan revisjonens forbedringspunkter skal følges opp.

Vedlegg
Revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune - signert 04.09.2026
Kommunes svar på revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har mottatt kopi av revisjonsnotat fra Revisjon Midt-Norge SA datert 4. september 2026. Notatet er sendt til kommunedirektøren som et ledd i revisjonens oppfølging av årsregnskapet for 2025.
Revisjonen presiserer at forholdene som omtales i notatet ikke har påvirket revisors konklusjon i revisjonsberetningen. Forholdene er vurdert som forbedringspunkter som administrasjonen bør følge opp. Revisjonen peker samtidig på at gjentatte mangler over tid kan føre til at forhold løftes inn i revisjonsberetningen som presisering eller forbehold.
Notatet omtaler forbedringsområder knyttet til blant annet:

- skattetrekkskonto
- anleggsregister og registrering av anleggsmidler
- bankinnskudd og avstemming av bankkonti
- faktureringsrutiner
- differanse i leverandørgjeld
- håndtering av premieavvik
- oppstilling av regnskapsskjema etter kommunelovens bestemmelser

Revisjonen har bedt kommunedirektøren om en tilbakemelding på hvordan forholdene vil bli fulgt opp.
Vurdering
Ansvaret for å rette opp de påpekte forholdene ligger hos kommunedirektøren.
Kontrollutvalget har imidlertid et ansvar for å påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og for å følge opp revisjonens merknader over tid. Revisjonsnotater er derfor viktige som grunnlag for kontrollutvalgets oppfølging av den økonomiske forvaltningen.
De forholdene som er påpekt i revisjonsnotatet fremstår som forbedringspunkter knyttet til rutiner, avstemminger og kvalitetssikring av regnskapsarbeidet. Særlig gjelder dette vedlikehold av anleggsregister, faktureringsrutiner og avstemming av balanseposter.
Kontrollutvalget bør ikke gå inn i den detaljerte oppfølgingen av hvert enkelt punkt, men kan be om en orientering fra kommunedirektøren om hvilke tiltak som er gjennomført eller planlagt for å sikre at forholdene blir rettet opp.
Kontrollutvalget kan videre følge utviklingen gjennom senere års revisjonsnotater og årsregnskap for å se om de påpekte forholdene blir lukket eller om de gjentar seg over tid.

Kommunedirektøren/økonomisjefen har gitt en skriftlig tilbakemelding til revisjonen på de forbedringspunktene som er påpekt. Av tilbakemeldingen fremgår det at administrasjonen

har vurdert forholdene og planlagt eller iverksatt tiltak for oppfølging av samtlige punkter. Dette gjelder blant annet gjennomgang av anleggsregisteret, forbedring av rutiner for fakturering og prisjustering, korrigering av avvik knyttet til leverandørgjeld, opprettelse av egne konti for premieavvik og sikring av korrekt oppstilling av regnskaps- og budsjettskjema. Sekretariatet merker seg at flere av tiltakene skal gjennomføres i forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet for 2026. Det vil derfor være naturlig at kontrollutvalget følger opp saken på et senere tidspunkt for å få bekreftet at de varslede tiltakene er gjennomført og har hatt ønsket effekt.
På bakgrunn av revisjonsnotatet og kommunedirektørens tilbakemelding vurderer sekretariatet at kontrollutvalget på nåværende tidspunkt kan ta saken til orientering, samtidig som utvalget ber om en senere statusorientering fra kommunedirektøren.

Revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MONICA NORDVIK LARSEN signert 04.09.2026 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet innholder

En forside med informasjon om signaturene, alle originaldokumenter og digitale signaturer.

Dokumentet er forseglet av Posten Bring

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Bring AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er signert av Posten Bring AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

Monica Nordvik Larsen

4. september 2026

Kommunedirektør i Høylandet kommune

Revisjonsnotat til årsregnskapet for 2025

Vi viser til revisjonsberetning datert 21.05.2026 for Høylandet kommune sitt årsregnskap for 2025. Dette revisjonsnotatet er ment som en orientering til, og som grunnlag for oppfølging for administrasjonen. Kopi av notatet vil bli oversendt kontrollutvalget til orientering.

Forhold som tas opp i dette revisjonsnotatet er mindre vesentlige forhold som ikke påvirker vår konklusjon om årsregnskapet i vår revisjonsberetning, men som vi mener ledelsen bør være kjent med og følge opp. De forhold som tas opp må ses på som forbedringspunkter som revisjonen har forventning til at blir tatt tak i. Hvis vi gjentatte ganger må ta opp samme forhold i revisjonsnotat vil det være aktuelt å løfte det opp i revisjonsberetning som presisering eller forbehold på aktuelt område.

Forbedringspunkter vi ønsker å sette fokus på:

1. Skattetrekkskonto
   Vår revisjon har avdekket at kommunen har en skattetrekkskonto som står med for lavt beløp pr 31.12.25 til å dekke utestående skatt for 6. termin. Det er løst med overføring fra annen konto i januar 2026.
   Fra 1. januar 2026 er krav om skattetrekkskonto fjernet. Kommunen skal nå betale forskuddstrekket direkte til Skatteetaten.

2. Anleggsmidler
   Vår kontroll av anleggsregisteret viser at det er feil i note 2 på aktivering og avgang av anleggsmidler. Kommunen har ført opp et salg på tomt under nedskrivning. Det ser også ut som at kommunen ikke har alle anlegg registrert. Vi ser også at kommunen ikke er konsekvent i føring av salgsbeløp ved salg av boliger. Noen salg føres brutto, andre føres netto. Revisjonen fikk tilbakemelding fra kommunen om at de skal ta en sjekk av anleggsregisteret da de ser at anleggsregisteret ikke er fullstendig.
   For senere år må kommunen sørge for at anleggsregisteret er fullstendig.

3. Bankinnskudd
   Vår kontroll av bankinnskudd viser et litt lavere beløp i regnskapet enn hva som er på årsoppgave fra banken. Differansen oppstår på den kontoen som står som samlekonto på årsoppgaven, men er fordelt på flere konti i regnskapet.
   For senere år må kommunen sørge for å ha med alle bankkontoer i regnskapet.

4. Fakturering – forbedring av rutiner
   Ved kontroll av inntektene til kommunen ser vi at det er en del svikt i rutinene ved justering av priser og fakturering som har ført til at kommunen både har fakturert med for lave beløp i 2025 og at det ikke er fakturert i det hele tatt. Kommunen har fått tilbakemelding om dette og sier de skal se på rutinene.
   For senere år må kommunen sørge for at rutiner blir fulgt.

5. Leverandørgjeld
   Det er en differanse mellom det som står som leverandørgjeld i hovedboka og leverandørreskontroen.
   Differansen har stått siden 2014 og bør korrigeres

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 04.09.2026

Forseglet av
Posten Bring

6. Premieavvik
   Kommunen fører pensjon og premieavvik på samme konto.
   Dersom kommunen hadde opprettet egne konti for premieavvik i regnskapet ville det ha lettet avstemmingen av bokførte pensjonsutgifter sammenlignet med opplysninger om pensjonsutgifter fra pensjonsleverandør og avstemminger mellom innberettet pensjonsutgifter ift. kontrolloppstillingen og A07 1-12 mot regnskapet.
   Revisjonen anbefaler at det opprettes egne konti i regnskapet for premieavvik

7. Regnskapsskjema etter §5-4
   Regnskapsskjemaene i årsregnskapet var ikke oppstilt ihht kravene i det første regnskapet for 2025 som ble oversendt til revisjonen. Dette ble korrigert i endelig utgave av årsregnskapet.
   Det er også samme krav til budsjettskjemaene.
   Dette gjelder spesielt regnskapsskjemaene etter §5-4 i drift 1 og 2. ledd. Hvis avskrivninger og motpost avskrivninger er tatt med på rammeområdene i 2.ledd, så skal de iht. forskrift ikke være med på linjene på avskrivning og motpost avskrivning i 1.ledd. Men heller framkomme i linje 6.
   For senere år anbefaler vi at dere kvalitets sikrer om regnskapsskjemaene er stilt opp ihht kravene før regnskapet avsluttes og oversendes til revisjonen.

Vi ønsker en tilbakemelding på hvordan punktene tenkes fulgt opp innen 18.09.2026

Brekstad, 4. september 2026

Monica Nordvik Larsen
Statsautorisert revisor
Oppdragsansvarlig revisor

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi: Kontrollutvalget i Høylandet kommune
Økonomisjef

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 04.09.2026

Forseglet av
Posten Bring

Fra: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: 12.11.2026 11:06:32
Til: Jorunn Sund <Jorunn.Sund@konsek.no>
Kopi: Bent Ove Hyldmo <bent.ove.hyldmo@hoylandet.kommune.no>
Emne: VS: Revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune

Hei,
Videresender som avtalt svar på revisjonsnotatet som vi har fått fra kommunen, se mail nedenfor

Med vennlig hilsen
Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor
Mobil +47 90 80 97 33 Teams

PwC Revisjon Midt-Norge

Fra: Bent Ove Hyldmo <Bent.Ove.Hyldmo@hoylandet.kommune.no>
Sendt: mandag 2. november 2026 21:48
Til: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Kopi: Frode Grevskott <Frode.Grevskott@hoylandet.kommune.no>
Emne: SV: Revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune

Hei,

Det vises til revisjonsnotat datert 4. september 2026 vedrørende årsregnskapet for 2025.

Vi tar forbedringspunktene til etterretning og vil følge opp slik:

1. Skattetrekkskonto
Vi har innrettet rutinene etter den nye betalingsordningen og remitterer direkte fra driftskonto.

2. Anleggsmidler
Vi vil gjennomgå anleggsregisteret vedr. tomt som er ført under nedskriving ifm. avleggelse av årsregnskap 2026. Inntektsføring av salg av bolig skal bokføres brutto.

3. Bankinnskudd
Vi vil sørge for at alle bankkontoer står listet med egen konto i regnskapet.

4. Fakturering og prisjustering
Vi har endret rutinene vedr. korrigering av gebyrregulativet og vil også se på rutinene for fakturagrunnlag slik at oppjusterte (og korrekt) pris benyttes iht. gjeldende gebyrregulativ.

5. Leverandørgjeld
Namsos Lønn og Regnskap har satt opp avviket avvik fra 2014 som eget punkt til korrigering ifm. avleggelse av årsregnskap 2026.

6. Premieavvik
Namsos Lønn og Regnskap v/Jan Arne Alstad har varslet at vi vil følge anbefalingen.

7. Regnskaps- og budsjettskjema etter § 5-4
Budsjettet for 2027 vil bli satt opp iht. kravene til oppstilling etter § 5-4 og etter samme mal som avlagt regnskap for 2025.

Med vennlig hilsen

Bent Ove Hyldmo
Økonomisjef / Høylandet kommune

E-post: bent.ove.hyldmo@hoylandet.kommune.no
Mobil: 924 26 057

_____

Høylandet kommune

Fra: Monica Nordvik Larsen <monica.larsen@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: fredag 4. september 2026 15:37
Til: Frode Grevskott <Frode.Grevskott@hoylandet.kommune.no>
Kopi: Bent Ove Hyldmo <Bent.Ove.Hyldmo@hoylandet.kommune.no>; post@konsek.no; Jorunn Sund <jorunn.sund@konsek.no>; Anne Paula Hamstad <anne.hamstad@revisjonmidtnorge.no>
Emne: Revisjonsnotat 2025 Høylandet kommune

Hei,

Oversender revisjonsnotat som omhandler forhold fra revisjon fra årsregnskapet 2025.
Ber om skriftlig svar på punktene i brevet innen 18. september.

Ta gjerne kontakt dersom det skulle være spørsmål

Med vennlig hilsen
Monica Nordvik Larsen
Oppdragsansvarlig revisor
Statsautorisert revisor
Bærekraftsrevisor
Mobil +47 90 80 97 33 Teams

PwC Revisjon Midt-Norge
Adresse: Brugata 2, 7715 Steinkjer
Nettadresse: www.revisjonmidtnorge.no
Sentralbord: +47 907 30 300

Revisjonsstrategi 2026

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	26/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-216
Arkivsaknr 26/11 - 2

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar revisors redegjørelse om revisjonsstrategi for 2026 til orientering

Saksopplysninger
Kontrollutvalget skal påse at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. (Kommuneloven § 23-2), samt holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet (forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3).

Revisor skal hvert år utarbeide en strategi og plan for revisjonsoppdraget med utgangspunkt i risiko og vesentlighetsvurderinger.
Formålet med strategien er primært å avdekke risiko for feilrapportering og å definere hvilke revisjonshandlinger som må gjennomføres for å skrive en revisjonsberetning innen 15. april.

Kontrollutvalgets sekretariat har bedt oppdragsansvarlig revisor om å orientere om planleggingen av revisjonsarbeide 2026 og den løpende revisjonen så langt i året. Kontrollutvalget vil på denne måten både ha mulighet til å følge opp det arbeidet som gjøres, forsikre seg om at revisjonen fungerer på en betryggende måte og gi innspill til revisor i videre arbeid.

Vurdering
Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

Forenklet etterlevelseskontroll 2026 - risiko- og vesentlighetsvurdering

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	27/26

Saksbehandler	Jorunn Sund
Arkivkode	FE-216
Arkivsaknr	26/11 - 1

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar revisors risiko- og vesentlighetsvurdering for forenklet etterlevelseskontroll 2026 til orientering

Vedlegg
2026 Vurdering av uavhengighet OA Høylandet kommune - signert 05.08.2026

Saksopplysninger
Revisor skal i henhold til kommuneloven § 24-9 gjennomføre en forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og skal senest 30. juni gi en skriftlig uttalelse til kontrollutvalget om resultatet av kontrollen (med kopi til kommunedirektøren).

Formålet med forenklet etterlevelseskontroll, er innenfor en begrenset ressursramme å forebygge svakheter og bidra til å sikre at kommunen følger sentrale bestemmelser og vedtak på økonomiområdet. Revisor skal innhente tilstrekkelig informasjon til å vurdere om det foreligger brudd på lover, forskrifter eller vedtak, der bruddet er av vesentlig betydning for økonomiforvaltningen.

Revisors etterlevelseskontroll skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV), som skal legges fram for kontrollutvalget.

Vurdering
Revisor vil presentere sine risiko- og vesentlighetsvurderinger direkte i møtet.
Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Høylandet kommune

Kontrollutvalgets sekretariat viser til revisors orientering i møtet og anbefaler kontrollutvalget å ta redegjørelsen til orientering.

2026 Vurdering av uavhengighet OA Høylandet kommune

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- MONICA NORDVIK LARSEN signert 05.08.2026 med ID-Porten: BankID

Det signerte dokumentet innholder

En forside med informasjon om signaturene, alle originaldokumenter og digitale signaturer.

Dokumentet er forseglet av Posten Bring

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Bring AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.

Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er signert av Posten Bring AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.

05.08.2026

Monica Nordvik Larsen

Til kontrollutvalget i Høylandet kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet for Høylandet kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet følger av forskrift om kontrollutvalg og revisjon §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Revisjon Midt-Norge SA har et kvalitetsstyringssystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetsstyring i revisjonsforetak (ISQM 1). Som en del av vår kvalitetsstyring vurderer vi risikoen for manglende etterlevelse av uavhengighetsreglene og andre relevante etiske krav. Risikovurderingen er grunnlag for utforming av retningslinjer og rutiner for å håndtere slike risikoer. Som en del av kvalitetsstyringssystemet innhenter vi årlig en dokumentert bekreftelse på etterlevelse av uavhengighetskrav fra alle ansatte og annet personale.

Ifølge kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnende har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Revisjon Midt-Norge SA utfører revisjon og er organisert som et samvirkeforetak.

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 05.08.2026

Forseglet av
Posten Bring

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i eller er eier av.
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Høylandet kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Høylandet kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Høylandet kommune.

Brekstad, 5. august 2026

Revisjon Midt-Norge SA

Monica Nordvik Larsen
Statsautorisert revisor
Oppdragsansvarlig revisor

(Dokumentet er godkjent elektronisk)

Dokumentet er signert digitalt av:

- MONICA NORDVIK LARSEN, 05.08.2026

Forseglet av
Posten Bring

Høylandet Generell eierskapskontroll - utsettelse

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	28/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode TI-&58
FE-037
Arkivsaknr 26/46 - 7

Forslag til vedtak
Kontrollutvalget tar utsettelsen til orientering

Vedlegg
Forsinket levering av rapport fra generell eierskapskontroll

Saksopplysninger
Revisor skriver i en kort redgjørelse:
Revisor må dessverre utsette levering av generell eierskapskontroll i Høylandet kommune. Vi har behov for ytterligere datainnsamling, da spørreundersøkelsen som er sendt til kommunestyret har for lav svarprosent til å kunne benyttes som datagrunnlag i rapporten.

De rekker derfor ikke å levere rapporten til møtet 24. november. Vi foreslår derfor å levere en rapport til første planlagte møte i Høylandet i 2027, 9. februar.

Revisor skriver videre, dersom kontrollutvalget ønsker å behandle rapporten tidligere, kan revisor heller levere rapport snarest mulig.

Vurdering
Sekretæren anbefaler at rapporten ferdigstilles og oversendes innen 18. januar 2027. Dette vil gi grunnlag for behandling av rapporten i kontrollutvalgets møte den 9. februar 2027.

Fra: Sunniva Tusvik Sæter <sunniva.saeter@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: 03.11.2026 14:14:17
Til: Jorunn Sund <Jorunn.Sund@konsek.no>
Emne: SV: Høylandet: Generell eierskapskontroll - utsettelse

Hei,
Takk for svar. Her er en kort redegjørelse:

Revisor må dessverre utsette levering av generell eierskapskontroll i Høylandet kommune. Vi har behov for ytterligere datainnsamling, da spørreundersøkelsen som er sendt til kommunestyret har for lav svarprosent til å kunne benyttes som datagrunnlag i rapporten. Vi rekker derfor ikke å levere en rapport til møtet 24. november. Vi foreslår derfor å levere en rapport til første planlagte møte i Høylandet i 2027, 9. februar. Dersom kontrollutvalget ønsker å behandle rapporten tidligere, kan revisor heller levere rapport snarest mulig.

Beste hilsen
Sunniva Tusvik Sæter
Forvaltningsrevisor
Mobil +47 476 37 714 Teams

PwC Revisjon Midt-Norge

Fra: Jorunn Sund <Jorunn.Sund@konsek.no>
Sendt: mandag 2. november 2026 15:13
Til: Sunniva Tusvik Sæter <sunniva.saeter@revisjonmidtnorge.no>
Emne: SV: Høylandet: Generell eierskapskontroll - utsettelse

Hei Sunniva,

Takk for tilbakemeldingen.

Det er ikke alt vi rår over, og jeg har forståelse for at det er behov for supplerende datainnsamling når svarprosenten i spørreundersøkelsen er for lav til å kunne benyttes som grunnlag for rapporten.
Første planlagte møte i kontrollutvalget i Høylandet er 9. februar 2027. Jeg ber om at dere sender en kort skriftlig redegjørelse om årsaken til utsettelsen og forventet leveringstidspunkt. Saken vil deretter bli lagt fram for kontrollutvalget, som får ta stilling til om de ønsker å avholde et ekstra møte før jul, eller om rapporten skal behandles i februar 2027.

Mvh
Jorunn

Fra: Sunniva Tusvik Sæter <sunniva.saeter@revisjonmidtnorge.no>
Sendt: 2. november 2026 14:55

Til: Jorunn Sund <Jorunn.Sund@konsek.no>
Kopi: Bjørg Langset Flotve <bjorg.flotve@revisjonmidtnorge.no>
Emne: Høylandet: Generell eierskapskontroll - utsettelse

Hei Jorunn,
Jeg skulle egentlig levert rapport om generell eierstyring på Høylandet til deg nå, men den er dessverre ikke ferdig. Vi har for liten svarprosent i spørreundersøkelsen til kommunestyret, og den kan ikke benyttes som datagrunnlag. Vi må derfor ha noe supplerende datainnsamling fra andre kilder.

Vi rekker derfor ikke å levere en rapport til kontrollutvalgets møte 24.november.

Jeg foreslår derfor at vi leverer rapporten til det første møtet i 2027. Alternativt, dersom kontrollutvalget ønsker å evt. gjennomføre et ekstra møte før jul, så kan vi levere en rapport «snarest mulig».

Vi snakkes. Ha en fin dag!

Med vennlig hilsen
Sunniva Tusvik Sæter
Forvaltningsrevisor
Mobil +47 476 37 714 Teams

PwC Revisjon Midt-Norge
Adresse: Brugata 2, 7715 Steinkjer
Nettadresse: www.revisjonmidtnorge.no
Sentralbord: +47 907 30 300
Miljøfyrtårn®

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	29/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-033
TI-&17
Arkivsaknr 26/502 - 4

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget understreker betydningen av god rolleforståelse i utøvelsen av vervet som medlem av kontrollutvalget.
2. Kontrollutvalget legger til grunn at medlemmene har ytringsfrihet, men at uttalelser i sosiale medier og andre digitale kanaler bør skje på en måte som ikke svekker tilliten til kontrollutvalgets uavhengighet, objektivitet og integritet.
3. Kontrollutvalget oppfordrer medlemmene til å være særlig varsomme med å kommentere saker som er til behandling eller kan komme til behandling i kontrollutvalget.
4. Saken tas for øvrig til orientering.

Vedlegg
0028-Vedlegg-Trafikklysmodellen-1

Saksopplysninger
Saken fremmes for at kontrollutvalgets medlemmer kan drøfte og fremme forslag om saker og forhold som kontrollutvalget kan ta opp. Medlemmene kan også be om å få utredet en sak til et fremtidig møte.
Eksempel på tema som kan tas opp:

- Forhold/saker i kommunen
- Ønske om orientering fra kommunedirektøren
- Deltagelse på kurs/konferanse eller andre praktiske forhold.
- Trafikklysmodellen
- Rolleforståelse for kontrollutvalgets medlemmer – bruk av sosiale medier og andre digitale plattformer

Rolleforståelse og bruk av sosiale medier og andre digitale plattformer
Kontrollutvalget er kommunestyrets kontroll- og tilsynsorgan og skal på vegne av kommunestyret føre kontroll med kommunens virksomhet. Kontrollutvalget skal utføre sitt arbeid på en uavhengig og objektiv måte, og det er avgjørende at befolkningen, administrasjonen og kommunens folkevalgte har tillit til kontrollutvalgets arbeid. Kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon legger til grunn at kontrollutvalget skal utøve kontroll og tilsyn uten å overprøve politiske prioriteringer gjort av kommunestyret eller andre kommunale organer.

Sosiale medier og andre digitale plattformer er i dag viktige arenaer for samfunnsdebatt og meningsutveksling. Medlemmer av kontrollutvalget har, på lik linje med andre innbyggere og folkevalgte, ytringsfrihet og rett til å delta i offentlig debatt. Samtidig kan uttalelser på nett og i sosiale medier få betydning for hvordan kontrollutvalgets uavhengighet og troverdighet blir oppfattet.

Kontrollutvalgets medlemmer må derfor være bevisste på skillet mellom rollen som privatperson, partipolitiker og medlem av kontrollutvalget.

Kontrollutvalget behandler saker som ofte omhandler kommunens økonomiforvaltning, internkontroll, revisjonsrapporter, forvaltningsrevisjoner og oppfølging av kommunestyrets vedtak. Enkelte saker kan være omdiskuterte eller skape stort engasjement i befolkningen.

Selv om kontrollutvalgsmedlemmer har full ytringsfrihet, bør de være varsomme med å uttale seg på en måte som kan skape tvil om deres objektivitet eller habilitet i saker som kontrollutvalget skal behandle. Dette gjelder særlig dersom medlemmer:

- trekker konklusjoner før saken er behandlet,
- gir uttrykk for at skyld- eller ansvarsforhold er avklart før nødvendige undersøkelser er gjennomført,
- fremsetter sterke personkritiske uttalelser mot ansatte eller folkevalgte,
- omtaler forhold som er unntatt offentlighet,
- skaper inntrykk av at de uttaler seg på vegne av kontrollutvalget uten at utvalget har fattet vedtak om dette.

Kontrollutvalgets styrke ligger i at saker behandles på grunnlag av dokumentasjon, revisjonsrapporter, orienteringer og saksutredninger. Dersom medlemmer på forhånd fremstår som om de har konkludert i en sak, kan det svekke tilliten til kontrollutvalgets arbeid og føre til spørsmål om rolleforståelse og habilitet.

Departementet har også fremhevet at kontrollutvalget har en særlig uavhengig rolle i kommunen, og at regelverket for kontrollutvalget er innrettet for å ivareta tilliten til kontrollfunksjonen.

Vurdering
Sekretariatet vurderer at det er hensiktsmessig at kontrollutvalget jevnlig setter søkelys på rolleforståelse og etiske problemstillinger knyttet til utøvelsen av vervet. Bevissthet rundt kommunikasjon på nett og i sosiale medier er en del av dette arbeidet.

1. Kontrollutvalget understreker betydningen av god rolleforståelse i utøvelsen av vervet som medlem av kontrollutvalget.
2. Kontrollutvalget legger til grunn at medlemmene har ytringsfrihet, men at uttalelser i sosiale medier og andre digitale kanaler bør skje på en måte som ikke svekker tilliten til kontrollutvalgets uavhengighet, objektivitet og integritet.
3. Kontrollutvalget oppfordrer medlemmene til å være særlig varsomme med å kommentere saker som er til behandling eller kan komme til behandling i kontrollutvalget.
4. Saken tas for øvrig til orientering.

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen» Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.	**Ja**	**Delvis**	**Nei**
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?			
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?			
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?			
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?			
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?			
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?			
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?			
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?			
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?			
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?			
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?			
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?			

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Referater

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	30/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-033
TI-&17
Arkivsaknr 26/502 - 2

Forslag til vedtak
Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg
Hva skjer med alle innspillene fra ungdomsrådene
Kvitsøy må vise fram tekstmeldinger
Webinar i gjennomføring av eierskapskontroll
Mye kan tale for at vi trenger mer presise nasjonale regler
Beredskapen må testes før angrepet kommer
Ny rapport foreslår endringer i innsigelsessystemet
Nå har vi øvd
Program - egenkontrollens dag 4. november
Rapport - Barnevernet burde fanget opp kriminelle barn tidligere
Finnes ikke noe generelt krav om at den som fotograferes må samtykke
Høy terskel for å jage fylkets fremste folkevalgte tilbake til vervet
KS-advokaten fraråder politiker å følge kjennelse

Saksopplysninger
Her må kontrollutvalgets medlemmer oppdatere seg på ønsket tema.

Mening i Kommunal Rapprot 29.10.2026 – hentet 06.11.2026

Trym Gimnes – Jensen

Undomsordfører i Stavanger

Hva skjer med alle innspillene fra ungdomsrådene?

Hvis vi ber ungdom bruke tid og engasjement på demokratiet, må vi vise at innsatsen deres blir tatt på alvor.

Jeg er 19 år og ungdomsordfører i Stavanger. Gjennom flere år har jeg vært tett på ungdomsmedvirkning og sett hvor mye tid unge bruker på å diskutere saker, formulere innspill og forsøke å påvirke beslutninger.

Samtidig savner jeg at det blir tydeligere hva som faktisk skjer med innspillene våre etterpå.

En studie fra By- og regionforskningsinstituttet ved OsloMet undersøkte over 3000 saker fra 58 ungdomsråd i perioden 2021–2024. Forskerne fant dokumenterbart gjennomslag for ungdomsrådenes innspill i 105 saker. Det er færre enn fire prosent.

Det betyr ikke at ungdom bare blir hørt i fire prosent av sakene. Tallet viser hvor ofte forskerne fant dokumenterbart gjennomslag, ikke all påvirkning som kan ha skjedd.

Mange saker handlet heller ikke nødvendigvis om å få gjennomslag. Forskerne fant dessuten at ungdommenes opplevelse av innflytelse ikke alltid samsvarte med det de kunne dokumentere. Det reiser et viktig spørsmål: Hvordan skal ungdom vite hva innspillene deres har betydd dersom det er vanskelig å følge dem videre?

Ungdomsråd opprettes, ungdom inviteres til møter og uttalelser sendes inn. Men hva skjer etterpå? Ble innspillet vurdert? Førte det til endringer? Hvis ikke, hvorfor?

Det bør være kommunenes ansvar å gjøre det tydelig hvordan ungdommenes innspill er vurdert og fulgt opp, uten at ungdommene selv nødvendigvis må lete etter svarene i saksdokumentene.

Forskningen viser også at ungdomsråd kan få gjennomslag. Når rådene tok et tydelig alternativt standpunkt til kommunens forslag, fikk de dokumenterbart gjennomslag i omtrent én av tre saker. I nær halvparten av sakene der de fikk gjennomslag, ble hele eller store deler av forslagene deres vedtatt. Det understreker at ungdom må få reelle muligheter til å fremme tydelige meninger og konkrete forslag.

Men ansvaret ligger ikke bare hos ungdommene. Kommunene må legge til rette for påvirkning og gjøre det mulig å forstå hva medvirkningen fører til. Ungdomsråd er rådgivende organer. Det betyr ikke at ungdom alltid skal få viljen sin. De folkevalgte skal fortsatt ta beslutningene. Men ungdom bør kunne få vite hvordan innspillene deres ble vurdert, og hvorfor de eventuelt ikke førte fram.

Kommunene bør sørge for at saksframlegg synliggjør hva ungdomsrådet har spilt inn, og hvordan innspillene er vurdert. Når saken er avgjort, bør rådet få en tydelig tilbakemelding om hva som ble fulgt opp, hva som ikke ble det, og hvorfor.

Dette handler ikke bare om å dokumentere beslutninger. OsloMet-forskningen peker på at ungdomsråd som får tilbakemeldinger på innspillene sine, er mer aktive og oftere kommer med nye forslag. Det gir enda en grunn til å ta oppfølging på alvor.

For meg handler dette også om tillit. Hvis vi ber ungdom bruke tid og engasjement på demokratiet, må vi vise at innsatsen deres blir tatt på alvor. Ikke ved å love gjennomslag, men ved å være åpne om hva som skjer med forslagene. Ungdom skal ikke alltid få gjennomslag, men de må slippe å lure på hva som skjedde med stemmen deres.

Ungdomsmedvirkning handler ikke bare om å få ordet. Det handler om å vite hva som skjer etter at man brukte det.

Innlegget er levert i samarbeid med Ung debatt, et selskap som får unge meninger på trykk.

Kvitsøy må vise fram tekstmeldinger

Kommunal rapport 23.09.2026, lederartikkel.

Tekstmeldinger som henger sammen med en sak som behandles i et folkevalgt organ, må kunne vurderes offentliggjort.

En interessant rettstvist har utspilt seg i Sør-Rogaland tingrett mellom Sivilombudet og Kvitsøy kommune. Den handler til syvende og sist om innsyn i saksbehandling og kommunikasjon med folkevalgte beslutningstakere.

Stridens kjerne er noen tekstmeldinger sendt til en folkevalgt. Har ombudet rett til å få utlevert meldingene? De ble sendt i forbindelse med en byggesak som kommunestyret har hatt til behandling. Avsender var en av partene i saken.

Tingretten falt ned på at Sivilombudet har rett til å få se meldingene. Ombudet ønsker å se disse for å kunne vurdere en klage på avslag om innsyn i meldingene. Klagen kommer fra en annen part i byggesaken.

Vedkommende fikk medhold hos Statsforvalteren, men kommunen har hele tiden nektet innsyn. Seks anmodninger fra Sivilombudet om å få se meldingene er blitt avslått av kommunen etter råd fra KS Advokatene. Derfor havnet striden i retten.

Det fins selvsagt grenser for hva publikum og et offentlig organ kan kreve av innsyn i elektronisk kommunikasjon til og fra borgere. Samtidig er det også et poeng at saksbehandlingen i kommunale organer skal være gjenstand for innsyn og åpenhet. Det følger av offentlighetsloven og forvaltningsloven.

Ombudet har argumentert med at sivilombudsloven omfatter «den offentlige forvaltningen og alle i dens tjeneste», også folkevalgte.

Kvitsøy kommune mener kommunen utelukkende opptrer i kraft av kollegiale organ. Den enkelte kommunestyrerepresentant har ingen myndighet alene. Å utlevere slike meldinger vil etter kommunens mening bryte med Den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) og Grunnlovens paragraf om retten til et privatliv.

Retten mener en kommunestyrerepresentant omfattes av ordlyden «alle». «Retten er enig med Sivilombudet i at en kommunestyrerepresentant er i forvaltningens tjeneste når hun i kraft av verv hun er valgt til, deltar i saksforberedelse til og avgjørelse av forvaltningens saker», skriver retten.

Hvis en av partene i en byggesak, som er tilfelle her, har mistanke om at det har foregått noe som må fram for allmennheten, bør forholdet i det minste kunne undersøkes. Folkevalgte som skal fatte endelige beslutninger, må også forstå når en tekstmelding kan utgjøre et dokument i saken.
Det framstår som underlig at Kvitsøy kommune har argumentert så hardt for at meldingene ikke engang skal kunne vurderes av et klageorgan. Åpenhet rundt slike prosesser og beslutninger er avgjørende for publikums tillit til forvaltning og politikk.

Forum for kontroll og tilsyn

Gjennomføring av eierskapskontroll – webinar 27. november 2026

Velkommen til webinar om gjennomføring av eierskapskontroll.

FKT inviterer til en times webinar om eierskapskontroll fredag 27. november klokken 10.00 - 11.00 på Teams.

Kontrollutvalget har ulike verktøy tilgjengelig for gjennomføring av sitt kontrollarbeid. Et av disse er eierskapskontroll. jf. kommuneloven § 23-2 d): *«Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)»*

Webinaret er rettet mot kontrollutvalg og sekretariat. Andre interesserte er også velkomne.

Program:

Introduksjon til eierskapskontroll

- En generell innføring i eierskapskontroll: Hva kan og bør undersøkes? Hvor mye ressurser krever en slik kontroll normalt? Hva er typiske funn, og hvordan kan disse følges opp? | *Einar Sandlund, seniorrådgiver Konsek IKS*

Eksempel på en gjennomført eierskapskontroll

- Eierskapskontroll i Borg havn IKS – bakgrunn, funn og oppfølging | *Linda Marie Engsmyr, kontrollutvalgsleder Sarpsborg kommune*

Organisering av eierskapskontroll i selskaper med flere eiere

- Eierskapskontroll i ReMidt IKS | *Jane Anita Aspen, daglig leder Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal KO*
- Eierskapskontroll av flere selskaper på tvers av kontrollutvalg i Vestfold | *Anne Holm Moen, kontrollutvalgsleder Tønsberg kommune og Vestfold fk.*

Det vil bli anledning til å stille spørsmål.

Webinaret er åpent og gratis for FKTs medlemmer, men krever påmelding innen 24. november. For ikke-medlemmer er prisen 500 kroner. Du vil få tilsendt en lenke til webinaret et par dager før.

Lenke til FKT sin nettside og påmelding

Mye kan tale for at vi trenger mer presise nasjonale regler

Kommunal Rapport 05.10.2026, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Hva slags skjønn kan Statsforvalteren legge til grunn når de avgjør hva som er et «typisk turiststed»?

SPØRSMÅL: Statsforvaltaren har avslått å utvide perioden for «typisk turiststad» i kommunen vår. Statsforvaltaren krev nå at omsetnaden må vere dobla i sesongen for at staden skal reknast som «hovedsakleg» besøkt av turistar. I tillegg definerer dei gjennomangstrafikk som vanlege reisande, ikkje turistar – utan å underbyggje dette med konkrete tal.

Mine spørsmål til deg:
Omsetningskravet: Er det juridisk haldbart av Statsforvaltaren å krevje ei dobling av omsetnad for å oppfylle kriteriet «hovudsakleg»?

Faktagrunnlag vs. skjøn: Kan forvaltninga legge til grunn ei rekkje føresetnader om gjennomgangstrafikk basert på skjøn, utan å underbyggje det med konkrete fakta og tal?
Turist-omgrepet: Kvar går den rettslege grensa for forvaltninga sitt skjøn når det kjem til å definere ein turist etter lova?

SVAR: Utgangspunktet er her den generelle regelen i helligdagsfredloven § 5 om at «På helligdager skal faste utsalgssteder som selger varer til forbrukere, holde stengt». I denne bestemmelsens andre avsnitt er det så en rekke unntak fra dette forbudet, blant annet i nr. 4 for «utsalgssteder på områder som etter vedtak av statsforvalteren regnes som typiske turiststeder».

Slikt vedtak kan Statsforvalteren etter sjette avsnitt treffe, etter søknad fra kommunen, ved å gi en forskrift om «at et område skal regnes som typisk turiststed» , se annet ledd nr. 4, for hele året eller deler av året. Som typisk turiststed kan etter denne bestemmelsen «bare regnes område der salget i de aktuelle periodene hovedsakelig skjer til turister».

Loven gir altså ikke utsalgssteder i «typiske turiststeder» en selvstendig rett til å holde åpent. Det får de først hvis Statsforvalteren har gitt en slik forskrift som gir dem rett til dette. Og det kan Statsforvalteren bare gjøre for «typiske turiststeder».

Dette er da i utgangspunktet et juridisk spørsmål; avgjørende er hva som er «riktig» forståelse av dette begrepet. Men dette vil måtte være basert på en ganske bred skjønnsmessig vurdering. Om dette sies det blant annet i forarbeidene til bestemmelsen (Ot.prp. Nr. 11, 2002-200+3, merknader til bestemmelsen):
«Med typiske turiststeder menes i første rekke mindre steder hvor salget i perioder hovedsakelig skjer til turister. En tenker her på steder hvor antall faste innbyggere er lite i forhold til antall tilreisende/besøkende i løpet av året- ... Et typisk turiststed kjennetegnes videre ved at de næringsdrivende ofte er avhengig av en turistsesong, da kundegrunnlaget er for lite til at man kan overleve på salg til fastboende. ... Det er videre et vilkår at salget i perioder hovedsakelig skjer til turister... Hvor lang denne perioden må være, og hvor stor del av omsetningen som må skje til turister i denne perioden må avgjøres konkret i hvert enkelt tilfelle. Unntaket for utsalgssteder på typiske turiststeder gjelder hele året, uavhengig av turistsesonger».

Det betyr at det er Statsforvalters avgjørelse som teller, men denne må både være innenfor en rimelig forståelse av lovens begrep «typisk turiststed», og på en saklig vurdering av behov og motstående hensyn i overensstemmelse med det som ellers er praksis.

Jeg har ikke mulighet for å kunne vurdere hva som var en forsvarlig vurdering i denne saken, men vil anta at det avgjørende normalt vil kunne være hvorvidt «kundegrunnlaget er for lite til at man kan overleve på salg til fastboende».

Det vil det nok i praksis være opp til eierne av utsalgsstedene og sannsynliggjøre, men hvis det påvises at Statsforvalter har bygget på uriktig eller ufullstendig faktum, vil de kunne kreve at spørsmålet tas opp til ny vurdering.

Det betyr at Statsforvalterne blir sittende med ansvaret for å balansere ønske om vern av helligdagsfreden mot næringsinteresser både i turistbransjen og i lokalmiljøet. Mye kan vel tale for at vi kan trenge mer presise nasjonale regler om dette, men det vil sikkert nok være krevende, både juridisk og politisk.

Artikkel publisert på KS sin nettside 21.10.2026, hentet den 06.11.2026

Beredskapen må testes før angrepet kommer

Den siste tiden har vist at dataangrep mot norske virksomheter rammer bredere, skjer raskere og får større konsekvenser enn før. Samtidig peker også trusselvurderinger på et mer krevende digitalt risikobilde og økende bruk av KI i cyberangrep.

Foto: Stockphoto

Beredskapen må testes før angrepet kommer.

I dette landskapet blir spørsmålet stadig mer presserende: Er offentlige virksomheter forberedt når neste alvorlige angrep treffer?

Les rapporten her (pdf)

Planverk er ikke det samme som beredskap

I årets utgave av *IT i praksis* har det blitt målt hvor godt rustet offentlige virksomheter er til å håndtere cyberangrep. 76 prosent oppgir at de har klare prosedyrer for å rapportere og håndtere angrep, og to av tre har planer for å gjenopprette systemer og data. Planverket virker å være på plass, men tallene for utøvelsen viser en annen historie. Bare 44 prosent mener de har nok kompetanse på cybersikkerhet, og bare 42 prosent øver regelmessig. Under halvparten mener at de ansatte etterlever sikkerhetskravene i hverdagen.

– En beredskapsplan som aldri er øvd, er en plan, men ikke faktisk beredskap. Når et angrep inntreffer, er det folkene som avgjør utfallet, ikke dokumentene. Vi må øve langt oftere, bygge kompetanse i organisasjonene og bruke den eksisterende kompetansen i næringslivet mye bedre. Offentlig og privat sektor må stå sammen om dette, sier Øyvind Husby, administrerende direktør i TEK Norge.

Forpliktende krav, men mangelfull støtte

Etter flere år med jevn framgang faller andelen virksomheter som opplever å ha nok kompetanse og ressurser på informasjonssikkerhet, fra 65 til 60 prosent. Virksomhetene oppgir i stor grad at de opplever styringssignalene som forpliktende og tydelige, men likevel mener bare halvparten at de får god støtte fra nasjonale myndigheter til å gjennomføre dem.

– Nå er hjelpen for fragmentert. Vi som gir veiledning og støtte jobber for å samordne dette. Råd, verktøy og veiledning skal være enklere å finne og enklere å bruke. Slik vil vi tilrettelegge for bedre styringsevne og tilstrekkelig digital sikkerhet i offentlige virksomheter. På Sikkert.no, som ble lansert i vår, samles råd, verktøy og kontaktpunkter til myndighetene på ett sted. Her finner man også anbefalinger vi står samlet bak, og gode råd om forebygging og veien til hjelp den dagen noe går galt, sier Frode Danielsen, direktør i Digdir.

Innbyggerne er skeptiske til beskyttelsen

Bare halvparten av innbyggerne stoler på at det offentlige tar godt vare på personopplysningene deres, og den tilliten har vært stabilt lav i flere år. Bildet blir verre når vi undersøker tilliten til beskyttelsen av offentlig digital infrastruktur. Bare 4 prosent er helt enige i at det offentlige er godt beskyttet mot cyberangrep, mens 18 prosent er helt uenige.

Skepsisen som har blitt målt er i forkant av cyberangrep mot offentlige virksomheter som har fått stor oppmerksomhet, blant annet etter dataangrepet mot Lørenskog kommune og flere tjenestenektangrep mot statlige fellestjenester. Når offentlige virksomheter selv rapporterer om manglende kompetanse og få øvelser, er det heller ikke overraskende at innbyggerne stiller spørsmål ved hvor godt samfunnet er forberedt.

– Når et cyberangrep treffer, er det ikke IKT-systemene som går ned – det er selve tjenestene til befolkningen som ofte rammes. Kommunene er samfunnets førstelinje og har ansvar for de fleste offentlige tjenestene. Mange har små fagmiljøer og kan ikke bygge opp alt alene – så vi er helt avhengige av samarbeid på tvers av kommunegrenser. Svaret er delt kompetanse, felles øvelser og støtte som passer hverdagen i kommunene. Det er ikke nok å bygge opp statlig veilederkapasitet – vi trenger rammer som gjør det mulig å bygge robuste fagmiljø og sikkerhetskultur der kommunene selv har eierskapet – og nasjonal infrastruktur og kapabiliteter som støtter opp under arbeidet, sier Kristin Weidemann Wieland, direktør for forskning, innovasjon og digitalisering i KS.

Årets andre temarapport i *IT i praksis* peker på at løsningen ikke først og fremst er flere krav eller planer, men sterkere gjennomføringsevne. Dette gjelder spesielt i en tid hvor kunstig intelligens bidrar til et mer krevende trusselbilde, slik nevnt i vår første rapport om KI. Mer kompetanse, hyppigere øvelser, bedre etterlevelse i virksomhetene og mer konkret støtte til å omsette nasjonale krav til praktiske tiltak kan være løsningen. Det er et behov for flere felles øvelser, mer deling av kompetanse og lavterskel veiledning, som vil gjøre det enklere for både statlige virksomheter og kommuner å styrke beredskapen i praksis.

Utfordringen blir ikke mindre i årene som kommer. Den første temarapporten om KI fra *IT i praksis* viste at bruken av kunstig intelligens øker raskt i offentlig sektor. Den samme

teknologien som gir store muligheter for effektivisering og innovasjon, bidrar også til et mer krevende trusselbilde, der cyberangrep kan gjennomføres raskere, mer målrettet og i større skala enn tidligere. Rapportene viser at digitalisering og sikkerhet ikke er to uavhengige størrelser. Jo mer av samfunnet som blir digitalt, desto viktigere blir evnen til å beskytte tjenestene, dataene og tilliten de bygger på.

Les rapporten her (pdf)

Kontaktinformasjon

Iris Maria Makridis, Senior Market Manager, Rambøll Management Consulting
Telefon: +47 92 47 14 81
E-post: irma@ramboll.com

Dette er en felles pressemelding fra Digdir, KS, TEK Norge og NTNU.

Om IT i praksis

IT i praksis er den mest omfattende undersøkelsen av digitalisering i offentlig sektor og gjennomføres av Rambøll i samarbeid med Digdir, KS, TEK Norge og NTNU. Årets undersøkelse bygger på svar fra 269 statlige virksomheter, kommuner og fylkeskommuner, om lag 1 000 innbyggere og rundt 160 små og mellomstore private virksomheter. Undersøkelsen har fulgt digitaliseringen i offentlig sektor i 20 år.

Ny rapport foreslår endringer i innsigelsessystemet

KS 22.09.2026

Dagens system for innsigelser i arealplanlegging fungerer ikke godt nok. Det er komplisert, og det nasjonale rammeverket er for lite koordinert, viser en ny rapport utarbeidet av Asplan Viak og DLA Piper på oppdrag fra KS.

Rapporten et «Velfungerende system for innsigelser» har undersøkt hvorfor innsigelser oppstår. Tidligere utredninger har beskrevet hvordan innsigelser håndteres, men denne rapporten ser på de underliggende årsakene.

Innsigelsessystemet er et viktig demokratisk verktøy, men det trengs tiltak slik at ordningen blir det den er ment å være. Derfor er vi svært glade for at denne rapporten foreslår konkrete tiltak for forbedring, og at tiltakene samsvarer godt med det våre medlemmer har påpekt som utfordringer, sier styreleder i KS Gunn Marit Helgesen.

Foreslår tiltak

Rapporten foreslår tiltak innenfor tre hovedområder for å forbedre systemet. For det første må bruken av innsigelser strammes inn til sitt egentlige formål. Gråsoneinnsigelsene må reduseres, og tekniske innsigelser må fjernes helt. For det andre trengs det forenklinger og bedre nasjonal koordinering. Antallet styringssignaler og veiledere må reduseres for å gjøre systemet mer oversiktlig.

Til sist konkluderer rapporten med at det er nødvendig med regelverksendringer. Selv om innsigelsessystemet har en viktig demokratisk verdi, er utfordringene for store til å kunne løses med justeringer i praksis alene. Det kreves grunnleggende systemendringer.

Vi ser frem til et samarbeid med kommunal- og distriktsdepartementet om oppfølging av rapporten. Vi er alle tjent med å verne om den demokratiske verdien av instituttet, få ned saksbehandlingstid og samarbeide om en ryddesjau, sier Helgesen.

Systemutfordringer

Rapporten identifiserer viktige systemutfordringer. Blant annet brukes innsigelser til langt mer enn det som er hovedformålet. Det nasjonale rammeverket er for omfattende, med blant annet 16 ulike tematiske veiledere som ikke er godt nok samordnet.

Videre skjer endringer i rammeverket løpende og usystematisk. Dette skaper et stort rom for skjønn og fører til ulik praksis nasjonalt. Rapporten avdekker også et stort sprik mellom forventningene til dialog i planprosessene og de ressursene kommunene har til rådighet.

I rapporten blir innsigelser delt inn i tre kategorier. «Klare innsigelser» er saker der kommunen bevisst utfordrer nasjonal politikk. Dette anses som en demokratisk kvalitet ved systemet. «Gråsoneinnsigelser» er saker preget av skjønn, der det er vanskelig for kommunene å forutse interessekonflikten. Den siste kategorien er «tekniske innsigelser», som handler om rene feil eller mangler i planforslaget.

Les rapporten: Velfungerende system for innsigelser

Nå har vi øvd!

Statsforvalteren i Trøndelag 29.09.2026

Trønderske kommuner har gjennomført den nasjonale øvelsen «Norge Øver». Det er en diskusjonsøvelse som skal gi alle kommunene anledning til å reflektere over hva kommunens rolle og ansvar og utfordringer vil være, om Norge rammes av krig.

«Norge øver» er en diskusjonsøvelse med lokal, fysisk samling og felles digital øvingsledelse. Den ble gjennomført over tre dager i Trøndelag, 22. 24. og 29.september. Øvelsen er utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Statsforvalteren ledet øvelsen via Teams, med felles innledninger og diskusjonsøkter der kommunene drøftet utfordringene ut fra lokale forhold. Temascenarioene som ble øvd i Trøndelag i år var “Helse og omsorg” og “Desinformasjon”.

Bredt sammensatt

Kommunenes kriseledelser øvde sammen med et bredt utvalg av lokale aktører. Deltakelsen varierte mellom kommunene og omfattet blant annet politisk ledelse og administrasjon, kommunale beredskapsråd, politi, brann og redning, Heimevernet, Røde Kors og sanitetsforeninger. Psykososiale kriseteam, frivilligsentraler, videregående skole, energiselskap og næringsforening var i enkelte kommuner også representert. Dette la til rette for å diskutere kommunens utfordringer sammen med aktører som kan bidra i håndteringen av en krise.

Desinformasjon

-Vi samlet i dag alle ressurser i kriseledelse og beredskapsråd og ser at diskusjoner rundt desinformasjon er svært nyttig og til dels lite ivaretatt i planverk. Her legger vi vekt på at det vil være svært nyttig å unngå nyhetsvakuum fra kommunen, men heller informere også når det ikke er noe nytt, sier Anders Jystad, kommunalsjef Helse og beredskap i Orkland kommune.

Lokale diskusjoner

Et regionalt panel med representanter fra politiet, Heimevernet, Sivilforsvaret, Røde Kors, Helse-Midt og fylkeslegen var tilgjengelig underveis. Hver kommune hadde sitt eget digitale grupperom, hvor panelet kunne komme inn ved behov for spørsmål og faglige avklaringer. Slik fikk kommunene ha lokale diskusjoner og tilgang til regional fagkompetanse.

Kommunens kriseledelse var samlet og møtte Statsforvalteren og andre relevante aktører digitalt (Foto: Kristoffer Bauck /Statsforvalteren i Trøndelag)

Diskusjonene tok for seg økt press på helse- og omsorgstjenestene i en krigssituasjon og hvordan desinformasjon kan utfordre kommunene og innbyggerne. Kommunene trekker fram særlig scenarioene i øvelsen som svært gode.

-Det er viktig å bli enda bedre kjent med og øve sammen med samvirkeaktørene, slik at ressursene finner hverandre. Under øvelsen fikk vi muligheten til å identifisere forbedringspunkter i planverket vårt, sier Magni Stølen, HR- og beredskapsrådgiver Midtre Gauldal Kommune.

Egenkontrollens dag 2026

Program

09.00-10.00 Registrering, mat og mingling

Kommuner i krise og konflikt

10.00-10.45 Kommunenes plass i en urolig verden
Harald Stanghelle

Pause

11.15-12.00 Fra frontlinjen til kommunehuset: lærdommen fra Ukraina
Elita Cakule, KS

Pause

Eierstyring

12.15-13.00 Hva er de vanligste problemene i kommunenes eierstyring?
Ved Sunniva Tusvik Sæter, Revisjon Midt-Norge

Hvorfor er kommunens selskaper så vanskelige å styre?
Ved Unn-Elisabeth Tronstad Kristiansen, Inderøy kommune

Lunsj

14.00-15.45 Hvilken rolle har kommuneadministrasjonen i eierstyringen?
Bjørn Kalmar Aasland, Verdal kommune

Hvordan kan kontrollutvalget sikre forsvarlig kontroll av selskapene?
Dag Henrik Sandbakken, Tynset kontrollutvalg

Kommuneansatte i styret – problemer med eierstyringen?
Torbjørn Brandt, Konsek Trøndelag

Praktisk informasjon

Dato:	4. november 2026
Sted:	Scandic Hell Hotell v/Værnes flyplass/ digital deltakelse
Pris:	Kr 2 000, bindende påmelding fra 4. oktober
Adkomst:	Hotellet ligger 10 minutters gange fra Værnes flyplass.
	Buss 70 fra Trondheim stopper rett utenfor hotellet.
	Gode parkeringsmuligheter utenfor hotellet og på Værnes flyplass

Vi tar forbehold om endringer i programmet

Innledere

Sunniva Tusvik Sæter, forvaltningsrevisor, Revisjon Midt-Norge. Hun har gjennomført en rekke eierskapskontroller og forvaltningsrevisjoner i kommunalt eide selskaper i Revisjon Midt-Norges eierkommuner.

Unn-Elisabeth Tronstad Kristiansen, ordfører, Inderøy kommune. Hun har mastergrad både i spesialpedagogikk og i offentlig administrasjon og ledelse. Før hun ble heltidspolitiker arbeidet hun som sektorleder for forebygging i Steinkjer kommune.

Bjørn Kalmar Aasland, kommunedirektør, Verdal kommune. Aasland har vært kommunedirektør siden 2021. Før den tid har han blant annet ledererfaring fra offentlig eide selskaper, som Steinkjerbygg AS og REKO AS.

Dag Henrik Sandbakken, varamedlem i Tynset kontrollutvalg. Han har tidligere vært ordfører i Tynset kommune, statssekretær under tre statsråder og avsluttet yrkeskarrieren som fagsjef for KS' folkevalgtprogram.

Torbjørn Brandt er jurist og seniorrådgiver i Konsek. Han har vært ansatt her siden 2014 og har vært rådgiver for mange av kontrollutvalgene. Han har bred erfaring med offentligrettslige spørsmål.

Harald Stanghelle er forfatter og journalist. Han har en lang karriere i norsk presse, bl.a. som sjefredaktør i Dagbladet og politisk redaktør i Aftenposten. Han har i mange år vært en profilert debattant og meningsbærer om politikk og samfunnsspørsmål.

Elita Cakule, fagsjef for internasjonale prosjekter, KS. Bakgrunn fra journalistikk, internasjonalt arbeid og kommunesamarbeid. Lang erfaring med prosjektarbeid for å styrke lokaldemokrati, godt styresett og institusjonell kapasitet gjennom internasjonale partnerskap. Også erfaring fra prosjekter i EU-land og Ukraina

Rapport - Barnevernet burde fanget opp kriminelle barn tidligere

Kommunal Rapport 17.09.2026

Oslo kommune har gransket 50.000 sider i barnevernsmapper for å avdekke feil hos barnevernet. Flere kriminelle barn kunne vært stoppet tidligere, ifølge rapporten.

Byrådsleder Eirik Lae Solberg sier det er hjerteskjærende å lese at det tok så lang tid fra bekymringsmeldingen kom inn til tiltak ble satt i gang.

41 barn endte opp med å begå alvorlig kriminalitet, ifølge rapporten, som Aftenposten har fått.
Barna var i snitt ni år da den første bekymringsmeldingen kom, og det kom nær 1300 bekymringsmeldinger om de 41 barna.

– Det er hjerteskjærende å lese at det tok så lang tid fra bekymringsmeldingen kom inn til tiltak ble satt i gang. Vi har dessverre sett flere eksempler på det. Nå jobber vi for at hjelpen kommer raskere enn før, og for å komme tidligere inn og snu utviklingen har vi blant annet innført én-til-én-oppfølging, sier byrådsleder Eirik Lae Solberg (H).

Rapporten viser at tiltakene som ble iverksatt, var lite intensive fra starten og sjelden ble styrket. De fleste av barna er gutter med minoritetsbakgrunn.

Enhetsleder Jane Bechmann Dahl for Felles enhet for forebygging i Oslo politidistrikt mener det er behov for bedre tiltak for den lille gruppen barn som begår mye og alvorlig kriminalitet. Hun mener det i dag finnes et «vakuum» mellom dagens barnevernstiltak og fengsel, som er den mest inngripende straffereaksjonen.

– For enkelte av disse er det nødvendig med rammer som gjør at de ikke kan rømme. Det hjelper ikke å låse dem inne i 14 dager. Det er ikke nok tid til å skape tryggheten og stabiliteten som kreves, eller til å komme i posisjon til å hjelpe.

Les rapporten "Barn som begår kriminalitet" **her**

Finnes ikke noe generelt krav om at den som fotograferes må samtykke

Kommunal rapport 03.09.2026 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Kan hvem som helst filme fra et folkemøte og bruke materialet i en dokumentarfilm?

SPØRSMÅL: Som kommuneadministrasjon kan vi delta på og holde åpne møter om aktuell tematikk som f.eks. vindkraft, utbygginger, skolenedleggelser osv. Vi er vant med at media er til stede, og at disse jobber etter Vær varsom-plakaten med tanke på hva som refereres, sitatsjekk med de aktuelle osv. Noen ganger er møtet strømmet direkte – og da er man kjent med det når møtet starter – og lytterne/seerne får presentert møtet og debatten i en helhet, ikke utsagn og bruddstykker satt sammen i ettertid.

Jeg har nå opplevd en situasjon hvor et folkemøte ble filmet av en som ikke presenterte seg innledningsvis, men som ved møtets slutt ble bedt om å redegjøre for hva/hvorfor han filmet. Han svarte at han var filmskaper og laget en dokumentar om temaet, og ettersom det var et åpent møte, kunne han da filme og bruke innholdet som han ville i denne dokumentaren – altså også slik at de menneskene som ytret seg i møtet, kunne bli brukt i filmen uten å få noe sitatsjekk eller varsel av noe slag.

Er det noe regelverk som rammer inn en slik bruk av filmmateriale i et åpent møte? Eller kan det brukes fritt av en filmskaper i ettertid?

SVAR: Dette spørsmålet åpner flere dører inn til ulike typer rettslige problemstillinger, i første rekke forholdet mellom personvern og rett til å gi allmennheten innsyn i politiske prosesser og politisk debatt. Jeg forstår det slik at dette var et åpent folkemøte, og ikke en del av den kommunale saksbehandlingen, og det fremgår ikke at kommunen sto som arrangør.

Kommunelovens regler om at møter som inngår som en del av folkevalgtes saksbehandling skal være åpne, gjelder i så fall ikke, og dermed heller ikke bestemmelsen i kommuneloven § 11–6 om at det skal gis «tillatelse til å gjøre opptak av eller overføre lyd eller bilde fra åpne møter». (Se om dette Bernt, Overå, Hopsnes, Myklebust og Schütz, Kommunalrett s. 386-388.)

Men utgangspunktet er uansett at fotografering, og herunder også videoopptak, er lovlig i offentlig rom, så lenge det ikke er hensynsløst, krenkende eller inngrep i privatlivet. Vi har ikke noe generelt krav om at den som fotograferes må samtykke til dette. Det betyr at det ikke vil være adgang til å forby eller begrense dette på et offentlig møte. Spørsmålet blir da hvilken bruk den som har tatt bilde eller opptak av enkeltpersoner, kan gjøre av dette.

Vi må da ta utgangspunkt i den generelle bestemmelsen i åndsverkloven § 104, som fastslår at det er forbudt å gjengi eller vise offentlig fotografi «som avbilder en person» uten dennes samtykke, med de unntakene som er nevnt i denne bestemmelsen. Blant disse er situasjoner der «avbildningen har aktuell og allmenn interesse» eller «bildet gjengir forsamlinger, folketog i friluft eller forhold eller hendelser som har allmenn interesse». Jeg vil anta at begge disse vilkårene vil være oppfylt i vår sammenheng.

Det som da gjenstår, er om bestemmelser om personvern kan sette særlig grenser for adgangen til å lagre eller videreformidle slike bilder og opptak.

Lovens regel er her at personopplysningsloven, og gjennom den EUs personopplysningsdirektiv, gjelder også (§ 2 første avsnitt) «ved ikke-automatisert behandling av personopplysninger som inngår i eller skal inngå i et register», men likevel ikke (§ 3 første avsnitt) «ved behandling av personopplysninger for journalistiske formål eller med henblikk på akademiske, kunstneriske eller litterære ytringer». Jeg vil anta at slik innsamling og bruk av personfoto og video som det her er tale om, normalt vil ligge innenfor denne unntaksregelen, og dermed kan publiseres. Straffe- eller erstatningsmessig ansvar vil da bare være aktuelt på grunn kommentarer til eller misvisende redigering av foto eller opptak.

Så vidt jeg kan se, vil dermed svaret på spørsmålet her måtte bli at opptak og bilder fra et slikt møte som alminnelig regel kan brukes fritt av en filmskaper i ettertid.

Høy terskel for å jage fylkets fremste folkevalgte tilbake til vervet

Kommunal Rapport 14.09.2026 Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Fylkesordføreren har søkt om fritak. Bør han få det?

SPØRSMÅL: Nylig kom det søknad fra fylkesordfører der han søker fritak fra sitt verv. Som begrunnelse for dette skriver han:
«Eg står i ein privat situasjon som gjer at eg ikkje lenger kan inneha vervet som fylkesordførar utan at det fører til vesentleg ulempe. Sjølv om alle gjennom media er kjent med delar av situasjonen og bakgrunn for den, har eg og andre private og viktige familieforhold som eg må konsentrere meg om å ivareta.
Dette vil krevje mykje oppmerksomhet, og eg meiner det ikkje er mogleg å samtidig skjøtte vervet som fylkesordførar. Ein slik kombinasjon vil kunne føre til ein såpass stor belastning at det vil kunne gå negativt ut over både familieforhold og helsetilstand».

Har noen spørsmål til deg i den forbindelse:
Når du leser denne søknaden, er det som beskrives her i utgangspunktet nok til å oppfylle lovens krav om «vesentlig ulempe»?

Holder det at det har blitt svært belastende å stå i vervet, eller må det dokumenteres noe mer konkret? Fylkesordfører viser både til familieforhold og til at belastningen kan gå ut over helsa. Hvor mye kan eller bør fylkestinget etterprøve slike opplysninger?
Hvor går grensen mellom private belastninger som gir grunnlag for fritak – og politisk eller offentlig belastning som en folkevalgt i utgangspunktet må tåle?
Og til slutt: Slik du tolker kommuneloven, bør søknaden innvilges?

SVAR: Utgangspunktet er at den som har sagt ja til å stille som kandidat til verv som folkevalgt, har påtatt seg en forpliktelse som han ikke kan kreve å bli fritatt for i valgperioden. Fylkestinget kan alltid svare nei til en slik søknad. Dette gjelder også ordfører og andre heltidsverv. Spørsmålet blir dermed vilkårene for at fylkestinget kan innvilge slikt fritak når det er søkt om det.

Det kan det etter kommuneloven § 7-9, andre avsnitt, bare gjøre hvis det finner at «den folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne». Utgangspunktet er at dette bare gjelder der den folkevalgte ikke kunne eller burde se at vervet ville bli så belastende for hen. Arbeidsmengden burde være uoverskuelig og mulig å kontrollere, og faren for politisk belastning eller tap av støtte i fylkestinget ligger så å si innebygget i slike verv. Og det samme må gjelde private forhold og negativ omtale av disse. En folkevalgt må som alminnelig regel forventes å være i stand til å ta slike belastninger på en profesjonell måte, og kunne skille privatliv fra offentlig verv. Dette gjelder også for heltidsverv som fylkesordfører.

Det kan være situasjoner der fylkestinget finner at ordførerens livssituasjon har blitt så krevende at det er grunn til å frykte at dette vil gå ut over hans evne til å ivareta sine plikter i vervet på en forsvarlig måte. Hvor tålegrensen går her, er et juridisk vurderingstema. Vi har ikke noen klar praksis for hva som kreves for at det kan gis slikt fritak, og Statsforvalteren vil måtte ta stilling til lovligheten av fritak fra sak til sak, enten etter lovlighetsklage fra tre fylkestingsmedlemmer, eller av eget tiltak.

Det kan bli spennende å se hvor strengt lovens vilkår for fritak vil bli praktisert. Min gjetning vil være at terskelen nok vil være ganske høy for å jage fylkets fremste folkevalgte tilbake til et verv han ikke selv ser seg i stand til å skjøtte på en god måte, og det ikke gir noe særlig mening å forlange ytterligere dokumentasjon om det som er anføres. Men her får vi følge med.

KS-advokaten fraråder politiker å følge kjennelse

Kommunal rapport 21.09.2026

Tingretten konkluderer med at den folkevalgte i Kvitsøy må gi Sivilombudet innsyn i SMS, men politikeren følger råd fra KS-advokat.

Fakta om SMS-striden i Kvitsøy
I forbindelse med en byggesak i Kvitsøy kommune ble det i 2023 krevd innsyn i tekstmeldinger mellom en kommunestyrerepresentant og en av partene i byggesaken.
Statsforvalteren har konkludert med at kommunen må gi innsyn i tekstmeldingene.
Etter anbefaling fra KS-advokatene har den folkevalgte nektet å sende over alle tekstmeldingene til kommunen.

Klagen på manglende innsyn ble sendt videre til Sivilombudet, og seks ganger har ombudet krevd at kommunen oversender dokumentene.
Det har kommunen nektet å gjøre.
Sivilombudet gikk til retten for å få dokumentene utlevert.

For første gang i historien har Sivilombudet gått til retten for å få utlevert et dokument fra forvaltningen i en klage på avslag på dokumentinnsyn.

Nylig møttes Sivilombudet og Kvitsøy kommune i Stavanger tinghus for å avgjøre om ombudet har rett til å få utlevert tekstmeldinger en folkevalgt har fått, i forbindelse med en byggesak kommunestyret har hatt til behandling.

Sør-Rogaland tingrett konkluderer med at Sivilombudet har rett til å kreve tekstmeldingene overlevert av kommunen, men kommunen kan anke kjennelsen.

De aktuelle tekstmeldingene er mottatt av kommunestyrepolitiker Heidi Nordbø Hansen (KrF/Tverrpolitisk), og hun har nektet å sende meldingene videre til kommunen.
Hun har fått med seg domstolens kjennelse, og hun er preget av saken.

Denne saken har gått voldsomt inn på meg. Jeg kvier meg for å gå på butikken, og det er en belastning å møte folk, sier Heidi Nordbø Hansen til Kommunal Rapport.

Har vært i kontakt
Det har tidligere kommet fram at hun av KS-advokat Frode Lauareid har blitt frarådet å levere de aktuelle tekstmeldingene til kommunen.

Hun lytter fortsatt til KS-advokaten.
Jeg velger fortsatt å følge rådene fra KS-advokaten i denne saken, sier Nordbø Hansen.
Hun forteller at hun har vært i kontakt med KS-advokat Lauareid etter at kjennelsen i saken ble offentliggjort.

Hvordan lyder rådet fra KS-advokaten?
At det ikke er innsynsrett i folkevalgtes private telefoner, og det forholder jeg meg til, sier den folkevalgte.

Fraråder politikeren
KS-advokat Frode Lauareid legger ikke skjul på hva han har anbefalt den folkevalgte i Kvitsøy å gjøre.

Mitt råd til henne er at det ikke eksisterer noen plikt for folkevalgte til å gi fra seg tekstmeldinger man får fra innbyggere til kommunen, og da bør hun heller ikke gjøre det, sier Lauareid.

Han er også tydelig på at han råder kommunen til å anke kjennelsen til Sør-Rogaland tingrett.

Dommeren i saken skjønner rett og slett ikke hva en kommune er, og forstår heller ikke skillet mellom politikk og administrasjon. Mitt tydelige råd er å anke saken, sier Lauareid. Han viser til at det aldri har vært slik at en folkevalgt må levere inn tekstmeldinger som er sendt fra innbyggere.

I så fall vil vi konstatere at landets rundt 10.000 folkevalgte begår massive brudd på arkivplikten, sier Lauareid.

KS-advokat Frode Lauareid oppfordrer Kvitsøy kommune til å anke tingrettens kjennelse.

Stoler ikke på ombudet
I tråd med KS-advokatens uttalelser i retten, mener kommunestyrerepresentanten at innsyn i folkevalgtes tekstmeldinger fra parter i saker som politikerne har til behandling en helt ny praksis.

Det vil medføre at om jeg treffer en innbygger på butikken som begynner å snakke, så må jeg rapportere tilbake til kommunen om dette. Det vil medføre at alt en innbygger sier til en folkevalgt vil bli arkivpliktig. Det vil være helt uholdbart for kommunene, sier Nordbø Hansen.

Det er kun Sivilombudet som skal se dokumentet for å kunne vurdere innsynsretten i det?
Jeg forholder meg til at jeg har blitt rådet til ikke å gi innsyn i tekmeldingene, sier politikeren.

Følger Lauareid
Hvis det er saksopplysninger tilsier norske lover at dokumentet skal arkiveres og journalføres av kommunen?
Kommunens advokat har vurdert dette og konkludert med at det ikke er saksopplysninger, sier Nordbø Hansen.

Nå ønsker Sivilombudet å vurdere dette. Vil du følge domstolens kjennelse?
Jeg forholder jeg meg til KS-advokatens råd, sier Nordbø Hansen.

Godkjenning av møteprotokoll

Behandles i utvalg	Møtedato	Saknr
Kontrollutvalget i Høylandet kommune	24.11.2026	31/26

Saksbehandler Jorunn Sund
Arkivkode FE-033
TI-&17
Arkivsaknr 26/502 - 3

Forslag til vedtak
Protokollen fra dagens møte godkjennes.

Saksopplysninger
Protokollen fra dagens møte gjennomgås for godkjenning.